

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/11/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124391061
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124391061.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne D. N., narodenej XX. L. XXXX, J., J. XXXX/XX, zastúpenej spoločnosťou soukeník - štrpka s. r. o., Bratislava, Strážnická 8141/5, IČO: 36 862 711, proti žalovanej Alexandra Podhorová - Véganana, Lučenec, Vinica 5054/16, IČO: 53 972 988, doručovacia adresa: J., K. XXXX/XXC, o zaplatenie 2 000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 18C/14/2025, o návrhu na prikázanie sporu, takto

rozhodol:

Návrhu žalovanej na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 18C/14/2025 Mestskému súdu Bratislava IV n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. V spore strán je vedené konanie na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 18C/14/2025. o zaplatenie 2 000 eur s prísl. V priebehu konania podaním z 2. júla 2025 žalovaná navrhla prikázať vec na prejednanie Okresnému súdu Bratislava II, ktorého obvod pokrýva jej trvalý pobyt, z dôvodu, že jej súčasný trvalý pobyt je v J.. Návrh odôvodnila tým, že cestovanie do Lučenca pre ňu predstavuje značnú osobnú a finančnú záťaž, a to najmä z dôvodu povinností spojených so zamestnaním a so starostlivosťou o maloleté dieťa.

2. Žalobkyňa s predloženým návrhom nesúhlasila. Uviedla, že dôvod delegácie musí mať vždy výnimočný charakter, čo v tomto prípade nebolo preukázané, nakoľko žalovaná uviedla skôr bežné druhy problémov. Zároveň dôvodila aj tým, že prípadná delegácia by nespĺnila ani podmienku zrýchlenia konania, nakoľko sa jedná o pomerne jednoduchý spor, ktorý mohol byť rozhodnutý už na odročenom pojednaní. V rámci svojej argumentácie poukázala aj na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Ndc/18/2024, 2Ndc/4/2023 a 2Ndob/8/2022, z ktorých rozhodnutí relevantnú časť citovala.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

4. Podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP strany sporu majú rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Lučenec a Mestskému súdu Bratislava IV, posudzujúc opodstatnenosť návrhu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti inému okresnému súdu dospel k záveru, že návrhu nie je možné vyhovieť.

6. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne a i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie určitej veci inému súdu, len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne tak, aby bola zachovaná podstata, že sa jedná o výnimku a nie pravidlo.

7. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie a rozhodnutie veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov strán, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje možno prihliadať, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalšiu stranu v spore. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre delegáciu má samozrejme i stanovisko protistrany.

8. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že strana sporu musí prekonať medzi miestom svojho trvalého pobytu (bydliska) a sídlom vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je pre ňu spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými problémami, sú okolnosťami bežnými a samy osebe neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Miesto pobytu niektorej zo strán sporu, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa osobne súdneho procesu, teda nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu (porovnaj napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 9Ndc/4/2025, 6Ndc/13/2025, 3Ndc/10/2024, 6Ndc/26/2024).

9. Najvyšší súd po posúdení predloženého návrhu žalovanej na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti dospel k záveru, že nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že by Mestský súd Bratislava IV (zriadený s účinnosťou od 1. júna 2023), prejednal vec hospodárnejšie a rýchlejšie. Dôvody uvádzané žalovanou a to zvýšené náklady na presun z miesta trvalého pobytu, povinnosti spojené so zamestnaním a so starostlivosťou o maloleté dieťa, nezodpovedajú kritériám, ktoré by bolo možné relevantne zohľadniť pri prelomení práva sporových strán na zákonného sudcu a uvažovaní o prikázaní sporu inému súdu. Uvedené dôvody nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností, či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd, starostlivosť o maloleté dieťa, či nutnosť vybavenia si voľna zo zamestnania sú vo všeobecnosti skôr bežné a sami osebe bez ďalšieho neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Strana má totiž právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon,

ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). V neposlednom rade nadriadený súd zohľadnil aj nesúhlas žalobkyne s predloženým návrhom.

10. Vzhľadom na uvedené dôvody najvyšší súd konštatuje, že nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, preto návrhu žalovanej nevyhovelo.

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.